

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Fonetický ústav
doc. PhDr. Jan Volín, Ph.D.

Posudek vedoucího práce

na bakalářskou práci Veroniky Pojarové

Consonantal and vocalic differences in Czech English with reduced and enhanced foreignness

Bakalářská práce Veroniky Pojarové se zaměřuje na problematiku cizineckého přízvuku. Zkoumá realizace hlásek v angličtině mluvené českými vysokoškolskými studenty, a to za dvou podmínek. V prvním případě byl subjekt požádán, aby orálně realizoval souvislý text co nejlépe podle některého z výslovnostních standardů rodilé angličtiny. Následně měl týž text přednést s co nejtypičtějším českým přízvukem. Tato metoda imitovaného přízvuku mapuje představy mluvčích o percepčně důležitých rysech české angličtiny. I když byla v zahraničí již použita, v našem prostředí ji prozatím, pokud je nám známo, nikdo nevyužil. Její výhodou je možnost srovnávat přímo výkon jednoho mluvčího ve dvou situacích (experiment s opakovanými měřeními). Bylo by možno namítat, že mluvčí cílové sociofonetické charakteristiky pouze předstírá, nikoli spontánně produkuje, je ovšem nutno pamatovat, že záměrem práce není hledání zobecnění pro český přízvuk v angličtině, ale pro představy mluvčích o něm.

Předložená práce vykazuje strukturu obvyklou v prezentačním formátu APA, který je pro fonetickou literaturu obvyklý. Témata jednotlivých oddílů na sebe logicky navazují, stavba je přehledná.

V teoretickém zázemí práce jsou prezentována základní fakta ohledně osvojování jazyků, ohledně cizineckého přízvuku a jeho sociálních důsledků a dále jsou představeny metody použité v analogických studiích již publikovaných a výsledky k nimž vedly. Autorka shromáždila odpovídající množství relevantní literatury a prokázala, že odborné texty dokáže kriticky hodnotit a vnímat v souvislostech.

Oddíl, který se zabývá metodikou práce, vykazuje potřebnou míru exaktnosti, studie je replikovatelná, čtenář není stavěn před nejasností, které by musel sám řešit. Rozsah materiálu je také více než uspokojivý – studie se opírá o analýzu osmadvaceti případů, tedy šestapadesáti nahrávek. Jejich příprava ke zpracování musela být velmi časově náročná, proto je potřeba vyzdvihnout autorčino pracovní úsilí a trpělivost.

Také prezentace výsledků ve třetím oddíle práce je přehledná a srozumitelná, doplněná grafickými ilustracemi s náležitými popisy. Nalezené jsou ověřeny statistickým testem tak,

jak to dnešní praxe vyžaduje. Diskuse výsledků ve čtvrté kapitole je zdařilá. Autorka práce rozumně a zároveň střízlivě komentuje své nálezy, případně pro ně hledá vysvětlení. Přílohy práce považuji za velmi vhodné – kromě doplnění představy o výzkumu v nich případný zájemce nalezne konkrétní data, z nichž prezentace výsledků vycházela.

V rámci obhajoby navrhuji, aby diplomantka odpověděla na následující otázky:

(1) V oddíle 1.3 se hovoří o stigmatizujícím efektu cizineckého přízvuku. Jaký psychologický faktor by mohl stát v jeho pozadí?

(2) V popisu metody na s. 28 je hláska [r] specifikována jako post-alveolární aproximanta. Na s. 38 se o ní hovoří jako o aproximantě alveolární. Jaká je její správná charakteristika pro britskou (příp. americkou) standardní výslovnost?

Celkově předložená studie dokládá autorčiny schopnosti v oblasti empirického výzkumu a je z ní patrná její svědomitý přístup. Konstatuji tedy, že bakalářská práce Veroniky Pojarové splnila svůj účel a svým obsahem i rozsahem vyhověla požadavkům kladeným na kvalifikační práci bakalářského studia. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 28. 5. 2014

.....

doc. PhDr. Jan Volín, Ph.D.